

OPONENTSKÝ POSUDOK

Univerzitné pastoračné centrum, areál Mlynská dolina, Bratislava

Diplomový projekt FA ČVUT, Praha

Bc. Lukáš Kalivoda

Ateliér: Hradečný Hradečná

Oponent: Ing.arch. Ľubomír Závodný, hosťujúci profesor FA STU, Bratislava

Letný semester 2020

Analýza: diplomant spolu s kolegyňou spracovali podrobnú filozofickú meditáciu na tému samotnej Bratislavy a jej študentského Kampusu v areáli Mlynská dolina. V prvej časti kampusu kde sú umiestnené všetky fakulty Univerzity Komenského riešili Knižnicu a v druhej časti študentského mestečka kde sú študenti ubytovaní, navrhovali Univerzitné pastoračné centrum. Podrobne sa zamýšľajú nad tým ako mesto vníma svoju vzdelávaciu funkciu v súčasnosti, vo väzbe na minulosť a na už vytvorené študentské lokality. Analýza v tejto časti diplomového projektu je podrobná a je spracovaná veľmi komplexne a presvedčivo.

Urbanistický kontext: V tomto študentskom mestečku od roku 1997 UPeCe funguje v pôvodných priestoroch internátu pod názvom Univerzitné pastoračné centrum sv. Jozefa Freinademetza. Má za úlohu okrem sakrálnej a duchovnej funkcie tiež plniť úlohu kultúrno-spoločenského centra študentov bez ohľadu na vierovyznanie a konfesiu. Na vyhradenom pozemku diplomant navrhuje do koncepcie dnes už nerealizovaného Dedečkovho konceptu študentského mestečka Mlynská dolina tvarovo jednoznačný koncept hmôt. Je to najlepšia cesta ako sa vysporiadať s ortogonalitou okolitých budov ale najmä so zložitou konfiguráciou terénu. Takýmto riešením vytvára jasný koncept vrstvených a poposúvaných pavilónov – hmôt a napriek jeho racionálnej forme ponúka v urbanizme určitú mieru poetického charakteru najmä vo väzbe na terénne danosti ponúkanej plochy pre UPeCe. Táto čistá interakcia urbánneho prostredia študentského mestečka a prírodného terénneho zlomu je tu zvládnutá presvedčivo pri zachovaní jednoznačnosti konceptu.

Priestorovo dispozičné riešenie:

V kontexte s urbanistickým konceptom poposúvaných pavilónov je teda správne aj priestorové rozmiestnenie dispozície do viacerých blokov. To čo vo mne vyvoláva otázky je najmä filozofia domu a najmä výrazu domu. Centrum pôsobí veľmi racionálne čo mnohí diplomanti v svojom záverečnom projekte mnohokrát nedokážu ponúknuť. Vystáva tu však otázka funkcie pastoračného centra a najmä sakrálnosti, ktorá by si zaslúžila skôr opak, teda viac duchovna, možno menej racionality. To, ale že ju diplomant prvoplánovo neponúka hodnotím pozitívne, avšak určitá miera poetiky by tomuto konceptu nezaškodila, skôr naopak. V neposlednom rade filozofická otvorenosť konceptu, je ho rôznorodosť vo funkciách centra je pre toto centrum výborné riešenie. Možno viac odvážnejšie vo forme dynamickejšie poposúvaných pavilónov. Pri takomto centre je to teda boj medzi otvorenosťou/prístupnosťou a uzatvorenosťou/intimitou. Teda návrh hľadá formy a pretvára filozofiu uzatvorených mládežníckych centier do otvorených pavilónových konceptov. Výborne je vyriešená vnútorná cesta cez centrum, ktorá spája nástup do areálu so zastávkou autobusov a s Dedečkovými átriákmi akoby skrz naskrz. Na škodu je malá miera otvorenosti pastoračného centra do ľavej strany, teda do ťažiska študentského domova z povysúvaných kubusov do plánovaného námestia univerzitného študentského areálu.

Rád sa zameriam najmä na dominantný priestor celého areálu ktorým je budova veľkej sály. Variabilita tohto priestoru je graficky nezdokumentovaná a pre takto fungujúce centrum sa

javí dokonca poddimenzovaná. Platí tu opäť prevaha racionality, najmä v tvarovom riešení ale aj vo vnútornom usporiadaní. Kostol má tradičné tridentské smerové zoskupenie lavíc a necháva vyznieť skôr čistote a racionalite ako princípom spoločenstva vyjadreného vo forme sedenia voľného a centrálného. Problémom je aj veľmi vzdialená sakristia, ktorá je na vyššom podlaží v blízkosti kaplnky a nemá priamu väzbu na hlavný sakrálny priestor počas bohoslužieb. Princíp výtvarne čistého avšak predkoncilového smerového usporiadania vnútorného sedenia sa týka aj samotnej kaplnky centra. Charakteristické pre sakrálny priestor je poetika svetla, ktoré je tu ponúknuté až veľmi jednoznačne ako veľký svetlík, skôr manipulačne a nie zážitkovo. Priestor svojim výtvarným riešením pôsobí ako meditačné miesto pre študentov, ktoré je náznakovo viditeľné vďaka vyvýšenej časti strechy ale v rámci dispozície a interiérového riešenia nie je nijako zvýraznené.

Architektonický výraz a konštrukčné riešenie:

Architektonický výraz domu pôsobí veľmi civilným dojmom pripomínajúcim školské stavby a neponúka väčší výtvarný zážitok. Najmä členenie okenných otvorov centra je schematické a tradičné. Hlavná úloha a zmysel pastoračného centra, ktorou je úloha duchovná, kultúrna a spoločenská nie je z objektu vnímateľná a badateľná.

Rád by som pochválil formu a komplexnosť diplomového projektu a napriek mojim filozofickým úvahám a možno aj pochybnostiam hodnotím prácu diplomanta známku B, veľmi dobre.

Ľubo Závodný